

Meester over je gedachten
&
Ondermijning van de Democratie

Uitdagingen
&
Oplossingen

Auteur
John Willemse

Voor iedere burger
die ongerust is
over de ernstige devaluatie
van onze democratie.

INHOUD

Inleiding	10
-----------	----

DEEL 1**'Werken' schets in historisch perspectief**

Griekse oudheid	19
Christendom	21
Protestantisme	21
Renaissance	22
Industrialisatie	23
Industriële Revolutie	24

DEEL 2

Het kapitalisme en de meritocratie hebben hun grenzen bereikt.

Michael Young - rise of the meritocracy	29
Meritocratische steun in Nederland	31
Schaduwzijde	33
Hans Wansink	35
Sjaak Koenis	36
Alain de Botton	37
Pankaj Mishra	38
Evelien Tonkens	39
Verdienste	41
Oudheid Aristoteles	41
De zin van het bestaan	41
17e eeuwse meritocratische rechtvaardigheid	43
Moderniteit vanaf 1800	45
Meritocratische tijdperk	46
Meritocratie en respect	47

Alexis de Tocqueville	48
De Botton: zelfrespect en statusangst	48
Nadelen meritocratie	52
Barry Schwartz	56
Noam Chomsky	56
Requiem for the American Dream	57
Conclusie	67

DEEL 3**Postkapitalisme**

Kapitalisme	74
Neoliberalisme	76
Deregulering	82
Vergrijzing	83
Postkapitalisme	85
3 conclusies	86
Paul Krugman	87
Innovatie	88
James Livingston	90

DEEL 4**Uitdagingen & Oplossingen**

7 principes	95	
1. Betekeniseconomie	96	
Tony chocolonely	98	
Boyan Slat	98	
Dopper	99	
Healthy entrepreneurs	100	
Granny Finest	101	
Buurtzorg	101	
Vidimishi Foundation	101	
De Schatvinder	102	
2. Werkgarantie	105	
3. Basisinkomen	110	
4. Cijfercultuur moet intrinsiek gemotiveerd worden		118
5. Wijsheid	126	
6. Sterke Overheid & Sterke Democratie		136

7. Aidocratie 141

Ter Afsluiting 145

Meester over je gedachten in ontwikkeling 146

Inleiding

Het ondermijnen van de democratie is een ernstige zaak. Er is een toenemende ongelijkheid op zowel sociaal, economisch en cultureel gebied. Dit heeft een enorme invloed in hoe we met elkaar omgaan. We zien dat de prestatie-maatschappij c.q de meritocratie deze problemen niet kan oplossen. Het adaptieve systeem van het kapitalisme heeft daarom zijn grenzen bereikt en er moet een alternatief gevonden worden in het post-kapitalistisch tijdperk.

De menselijke maat moet weer regeren en zijn ware psychologische behoeften weer centraal staan. De mens is en blijft een sociaal wezen, dat vastgelegd is in ons brein. We moeten daarom zorgen voor elkaar en voor elkaar opkomen omdat dat nu eenmaal evolutionair zo bepaald is en in ons DNA zit. Door vele destructieve krachten vanuit het verleden, zoals het eigenbelang boven het algemeen belang stellen, zijn hier debet aan. Vanuit de industriële revolutie wordt dit eigenbelang gebezigd en geprezen; door de elite om hun inkomen en macht veilig te stellen. Dit heeft nog steeds een enorme invloed op ons huidige denken. Het ego-tijdperk is nog niet ten einde. We zitten nog steeds gevangen in het web van de groot-kapitalisten en elite, die het voor het zeggen hebben op economisch, financieel en politiek gebied. Dit neemt desastreuze vormen aan, waar we tot nu toe geen of weinig invloed op hebben, zoals bij het creëren van ongelijkheid. Wie betaalt, die bepaalt is het credo. We kijken apathisch toe en zijn gefrustreerd geraakt door een slecht functionerende politiek en economisch-sociaal beleid, die hiertegen geen vuist kunnen of durven te maken. Kortom, de juiste persoon zit niet op de juiste plaats en dat is historisch bepaald. Er dreigt een nieuwe klassenstrijd te komen tussen de 1% c.q bovenklasse en een onderklasse, het zogenaamde 'PRECARIAAT'. Dit is een somber toekomstbeeld, maar zeker niet te veronachtzamen. We moeten hier van bewust zijn en hier actief tegen optreden. We moeten dus meester zijn over onze gedachten.

Er zijn zeer zeker ook positieve geluiden te horen, om van een ego-tijdperk naar een meer menselijke eco -tijdperk te gaan, waar de mens weer centraal staat. Bijvoorbeeld in de betekenis-economie en het ondernemen met sociale impact. Desalniettemin zijn er in het postkapitalistische tijdperk nog vele andere uitdagingen aan te gaan, zoals met de vergrijzing,

grote (verborgen) werkloosheid, migratiestromen, klimaatverandering, duurzame samenleving, herstellen van financiële markten en het ontwikkelen van een andere economie.

De overheid moet sterk en leidend zijn om uitdagingen en oplossingen te zoeken voor het terugdringen van de macht en rijkdom van de grootkapitalisten en bevoorrechten. Dit kan door wet en regelgeving aan te passen c.q door het versterken van een echte democratie met een andere mindset.

De mens moet weer centraal staan, solidariteit voorop, individuele keuze in vrijheid genomen, die niet worden bepaald door anderen.

De arbeidsmarkt zal steeds sneller veranderen door automatisering, robotisering en digitalisering. Banen zullen verdwijnen of opnieuw gecreëerd moeten worden. Vele mensen zullen echter, net als nu (minimaal 2 miljoen) geen werk of te weinig werk meer hebben of kunnen vinden. Hier zijn bijvoorbeeld oplossingen voor, in de vorm van werkgarantie en het basisinkomen. Werkgarantie is dan een vorm van werken in het sociaal domein. Deze banen zijn zinvol, imperatief en leveren respect en eer op.

De juiste man/vrouw moet weer op de juiste plaats gaan zitten, en dat kan via de betekenis-economie, via werkgarantie en/of met een basisinkomen.

Een sterke overheid zorgt voor een sterke democratie, en dat wil zeggen dat het hele volk zeggenschap heeft en invloed heeft op beleid en regelgeving. De groot-kapitalisten c.q elite willen echter helemaal geen democratie, want dat gaat ten koste van hun eigen macht en inkomen. Hoe meer macht het volk heeft, des te minder de groot-kapitalisten en elite dit hebben. Dit is een strijd die al eeuwenlang gaande is en waar geen einde aan schijnt te komen. Zie de hedendaagse apathie van burgers ten opzichte van het politieke spectrum.

Gelukkig komt er een nieuw tijdperk aan in het postkapitalisme!. De informatie-economie / betekenis-economie gaan in volle vaart vooruit en is niet meer te stoppen. Zelfs multinationals geloven hier steeds meer in en gaan langzamerhand hun beleid hierop aanpassen. We staan daarom aan het begin van een transformatie naar een nieuwe economie / samenleving

met nieuwe normen, waarden en gedragsregels.

Nu is nog 70% ongelukkig op het werk, 'work is killing us', en er is een grote mismatch en mis-employment op de werkvloer, stelt Barry Schwartz – professor in de psychologie.

De prestatie-maatschappij c.q de meritocratie / diplomademocratie is een illusie geworden en levert alleen maar ellende op. Er ontstaat zo een grote onderklasse die nergens meer aan meedoet en volledig buiten spel staan. De toenemende kloof tussen rijk en arm kan slecht aflopen, als er geen acute en duurzame acties worden ondernomen, zal er een dystopische samenleving gaan ontstaan.

Ingrijpen moet vooral door een sterke overheid gebeuren, met een bevolking die weer massaal naar de stembus toegaan en die weer invloed kunnen uitoefenen via het solidariteit en gelijkheidsbeginsel. We moeten ons weer sterk organiseren en actief zijn in deze democratisering golf, vanzelf zal het zeker niet gaan!

Een slecht functionerende democratie zet burgers tegen elkaar op, ondermijnt solidariteit, zoekt vijanden en vindt dat meestal in kwetsbare groepen.

Door de groot-kapitalisten en elite worden we op een zijspoor gezet en mogen we in principe niet participeren, maar alleen toeschouwer zijn in wat zij bepalen, zegt Noam Chomsky. Zij zorgen ervoor dat we schulden maken door financialisering (kredieten aan te gaan, waar we nooit meer van afkomen, schulden ophopen, op de pof leven, en ons afhankelijk maken van financiële markten en instellingen). Zij maken ons tot oppervlakkige consumenten, die afgeleid zijn en al hun tijd verspillen aan de waan van de dag. Dit is een gecreëerd systeem vanuit het verleden ontworpen door de groot-kapitalisten en elite.

Ik ben gematigd positief, we gaan als samenleving de goede kant op, maar het is 1 voor 12. Er moet snel ingegrepen worden op velerlei gebieden. Men moet zich weer organiseren en voor elkaar gaan opkomen in bijvoorbeeld sterkere vakbonden en andere publieke en politieke organisaties.

De alarmbellen moeten rinkelen, volgens Pankaj Mishra, de wereld staat in brand! Ongelijkheid groeit volgens de OESO de komende jaren met 40%!

Ook al lijkt het economisch weer voor de wind te gaan, de volgende crisis komt er zeker aan! De financiële instellingen hebben zich hiervoor al ingedekt. Ze zijn immers To Big To Fale.

Vele onderzoeken wijzen uit dat de verworvenheden uit het verleden stelselmatig worden afgebroken door bezuinigingen op sociale voorzieningen, liberalisering en deregulering. Belastingregelingen horen progressief te zijn, de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen, maar in de praktijk komt hier maar weinig van terecht door allerlei uitzonderingen en aftrekmogelijkheden.

Volgens de niet gekozen, maar wel onze Europese vertegenwoordiger op economische en sociaal beleid Mario Draghi, (ECB bankier) komt solidariteit na de eurocrisis niet meer terug in de samenleving. Het eigen belang staat voorop en we moeten de masters of mankind beschermen c.q de multinationals en financiële instellingen. Zij zijn de aristocraten en bepalen het sociaal en economisch beleid. Ideologisch heeft dit ook vele nare gevolgen.

Ik geloof dat we een klassenmaatschappij aan het opbouwen zijn van een onderklasse, middengroep, bovenklasse en de 1% aristocraten, de zogenaamde überklasse.

Er kan wel enige overlap zijn, maar het gros blijft zitten in zijn eigen web. Er is tussen groepen weinig sociale mobiliteit. Je ziet het in onderzoeken naar intergenerationele inkomenselasticiteit, waarin de rijken en degene die bepalen al honderden jaren de macht hebben en dat nog steeds hebben, zie Italië waarin 900 families 600 jaar geleden al de machthebbers waren en nu nog steeds de scepter zwaaien, evenals aloude aristocraten in Groot-Brittannië en Duitsland.

In Nederland zijn de invloedrijkste personen afkomstig van multinationals zoals Shell, Unilever, AkzoNobel, Philips, DSM, AH, Heineken, Randstad, werkgeversorganisatie VNO / NCW en de bekende banken.

Na ruim 2 jaar onderzoek heb ik besloten een boek te schrijven, die voor u ligt; over de ondermijning van de democratie door de groot-kapitalisten en elite, die een toenemende sociale, economische en politieke ongelijkheid creëren.

Het bewustzijn groeide dat ik het niet alleen voor mezelf deed om alles op

een rijtje te zetten omtrent dit nijpende en urgente onderwerp, maar dat het een begin van algemene discussie is en daarom het publieke domein in moet. Onder sommige wetenschappers, schrijvers, filosofen, politici, economen is deze discussie al jaren gaande. Nu wordt het hoog tijd dat het de wereld in gaat, het volk moet weet hebben van hoe ze gemanipuleerd en geïndoctrineerd worden door de 'masters of mankind', zoals Chomsky stelt. Er moet iets gebeuren! Wetenschappers moeten niet in hun isolement blijven zitten, maar de bühne op, het woord verspreiden en discussie organiseren. De theorie moet de praktijk in en actie is broodnodig en van levensbelang voor het behoud van een sterke democratie.

Ik heb vele boeken, onderzoeken en artikelen gelezen en bestudeerd van bekende en minder bekende personen, zoals Andrew McAfee, Barry Schwartz, Alain de Botton, Simon Sinek, Paul Mason, Kees Klomp, Noam Chomsky, James Livingston, Evelien Tonkens, Pankaj Mishra, Aristoteles en vele anderen. Blendl heeft me enorm geholpen om geschikte artikelen te vinden. Het internet en Wikipedia zijn van onschatbare waarde gebleken.

Ik hoop op veel bewustwording en verdere discussie en verdieping. Laten we ons gezond verstand gebruiken en intelligente stappen zetten. We leven maar één keer en hebben maar één wereld om ons druk over te maken! Onze kinderen moeten hierin verder leven. Laten we die daarom fatsoenlijk en behoorlijk achterlaten en zorgen dat de 'Concentration of Wealth and Power' doorbroken wordt en er meer gelijkwaardigheid en solidariteit zal ontstaan in een sterke democratie.

Gelijke gevallen worden gelijk behandeld,
ongelijke gevallen worden ongelijk behandeld
naar mate van hun ongelijkheid.

Aristoteles

Het onderstaande fragment is een begin van een rode draad in dit boek.

Aristoteles (384- 322 v chr) 'de zin van het bestaan'

Volgens Aristoteles streven mensen naar de zelfverwerkelijking van de geest, met andere woorden: we streven allemaal naar vele geluksmomenten in het leven, naar gelukzaligheid.

Wij mensen ontstaan uit een zaadje dat naast zuurstof, water, zon en voedsel, vormende energie nodig heeft c.q ontplooiing via de rede, om tot zijn wezen te komen.

Net als bij een bloem of plant hebben we water, zon en voedingsstoffen nodig om te groeien, zoals we in wezen behoren te zijn. Echter, mensen onderscheiden zich van andere levende organismen doordat we een identiteit hebben en deze moeten vormgeven om tot volle wasdom te komen als een zelfstandig denkend individu. We hebben daarom vormende energie nodig door middel van contact met andere mensen in een samenwerkende gemeenschap die met elkaar werkt en voor elkaar zorgt. Die sociale cohesie brengt ons naar onze wezenlijke bestemming. Deze bestemming geeft ons voldoening en geluk.

Dit is de kern van ons bestaan, we zijn een zaadje en door te leren, te ervaren c.q experimenteren worden we wie we moeten zijn.

We hebben onze identiteit, deugden c.q eigenschappen in het diepste van onze ziel zitten (brein), maar die moeten wel ontrafeld, ontplooit en ontwikkelt worden. Bewustwording van jezelf – Meester over je gedachten – en je omgeving is daarom van cruciaal belang om geluk te bereiken.

Volgens Aristoteles hebben we allemaal fundamentele deugden die we ons eigen moeten maken om te worden wie we echt zijn.

1. Emotionele deugden bijvoorbeeld: moed, zelfbeheersing, zelfvertrouwen, matigheid.
2. Sociale deugden: hebben betrekking op je omgeving; relaties, netwerk, eerlijkheid, gerechtigheid, waardering, solidariteit.
3. Economische deugden, mate van toegankelijkheid: voedsel, kleding,